

Årsrapport om hur öppenhetsregistret fungerar 2023

Presenteras av styrelsen för öppenhetsregistret

för

Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen

En årlig rapport om hur öppenhetsregistret fungerar ska lämnas till de undertecknande institutionerna, i enlighet med artikel 13.3 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister.

Denna rapport innehåller faktauppgifter om öppenhetsregistret, dess innehåll och eventuella ändringar avseende detta under 2023. Den rapporterar också om villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet som är i kraft i de undertecknande institutionerna samma år.

Innehåll

I. Sammanfattning	3
II. Inledning	3
III. Styrning	4
IV. Villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet	4
V. Sekretariatets verksamhet	9
1. Övervakning av uppgifternas kvalitet	9
2. Helpdesktjänst	10
3. Utredningar	10
4. Styrelsemöte 2023	11
5. Vägledning och information	12
6. Teknisk utveckling	12
7. Revisionsrättens granskning av öppenhetsregistret	13
8. Europeiska ombudsmannens beslut i ärende 532/2023/FA	13
VI. Statistik	13
1. Utveckling av öppenhetsregistret	13
2. Intressen som företräds	15
3. Geografiska data	16
4. Visningar av data i öppenhetsregistret	16
VII. Slutsatser	17

I. Sammanfattning

År 2023 var ett år av intensiv granskning och aktivitet för öppenhetsregistret. Användningen av registret som ett informations- och referensverktyg för intressebevakning på EU-nivå fortsatte att öka, vilket framgår av ökningen av antalet ansökningar om registrering och antalet direkta förfrågningar från sökande och registrerade om assistans från en helpdesk samt förfrågningar om information från allmänheten. Både Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska regionkommittén har vidtagit åtgärder avseende sitt frivilliga deltagande i ramen för öppenhetsregistret. Det är viktigt att notera att registret granskades av Europeiska revisionsrätten och var föremål för en utredning av Europeiska ombudsmannen.

Registrets sekretariat ökade sin riktade övervakning av registrerade till en tredjedel av det totala antalet registrerade under 2023. Dessutom fanns det ett stort intresse för användningen av klagomålsverktyget under 2023, vilket visar på en stadigvarande granskning av databasens innehåll. Sekretariatet inledde flera nya utredningar på eget initiativ och fortsatte sitt arbete med de pågående utredningarna från föregående år.

Denna verksamhet beskrivs närmare i rapporten.

II. Inledning

Öppenhetsregistret är det självklara referensverktyget för intressebevakning på EU-nivå. Det är en databas som upprättats för att ge allmänheten aktuell information om intressebevakning som syftar till att påverka EU-institutionernas lagstiftningsprocesser och processer för genomförande av politik. Det hjälper till att hålla reda på vilka intressen som företräds av institutionerna, vem som företräder dem och för vems räkning, vilka lagstiftningsakter som avses och vilka resurser som avsätts för relaterad verksamhet. Det är EU:s viktigaste verktyg för att främja en öppen och etisk intressebevakning och för att öka öppenheten och synligheten hos intressenternas och det civila samhällets deltagande i EU:s demokratiska beslutsprocess.

Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen driver öppenhetsregistret gemensamt, på grundval av det interinstitutionella avtal som antogs 2021¹.

I linje med artikel 13 i det interinstitutionella avtalet innehåller denna rapport information om öppenhetsregistret, dess innehåll och eventuella ändringar som införts under rapporteringsperioden. Den ger också en översikt över de villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet som för närvarande är i kraft i de undertecknande institutionerna.

¹ Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1).

III. Styrning

Öppenhetsregistret har en styrningsstruktur på två nivåer: En styrelse som tillhandahåller övergripande tillsyn över och ledning avseende registret och ett sekretariat som ansvarar för dess dagliga förvaltning.

Styrelsen säkerställer det övergripande genomförandet av det interinstitutionella avtalet. I detta sammanhang är den ansvarig för att identifiera de årliga behoven och prioriteringarna för öppenhetsregistret, anta den årliga rapporten om dess funktionssätt och utfärda allmänna instruktioner till sekretariatet. Den har också till uppgift att granska och besluta om eventuella framställningar om översyn av åtgärder som har tillämpats av sekretariatet efter en utredning.

Europaparlamentets, rådets och kommissionens generalsekreterare utgör tillsammans styrelsen. De sammanträder minst en gång per år och varje generalsekreterare innehar ordförandeskapet under en årlig mandatperiod. Rådets generalsekreterare var ordförande för styrelsen under 2023.

Sekretariatet ger företrädare för intressegrupper vägledning om registreringsförfarandet, övervakar och kontrollerar att ansökningarna ger rätt till införande i registret och utför kontroller av kvaliteten på den information som de registrerade lämnar. Det hanterar klagomål om de registrerades påstådda överträdelse av uppförandekoden och kan vidta åtgärder om den anser att koden inte har följts på lämpligt sätt. Sekretariatet utarbetar också årsrapporten och ökar medvetenheten om öppenhetsregistret (se avsnitt V).

Sekretariatet består av personal från de tre undertecknande institutionerna. År 2023 bestod det av elva heltidsekvivalenter. Det företräds i styrelsen och offentligt av en samordnare som övervakar den dagliga verksamheten. År 2023 var chefen för enheten med ansvar för öppenhet i kommissionens generalsekretariat den utsedda samordnaren för sekretariatet.

Utförlig information om öppenhetsregistrets styrning finns på dess [webbplats](#).

IV. Villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet

Europaparlamentet, rådet och kommissionen antar samtliga, genom enskilda beslut, villkorade åtgärder som innebär att registrering i öppenhetsregistret är en förutsättning för att företrädare för intressegrupper ska kunna utföra vissa typer av central intressebevakning. De tre institutionerna får även vidta kompletterande åtgärder för öppenhet för att ytterligare uppmuntra till registrering och stärka den gemensamma ram som inrättats genom det interinstitutionella avtalet.

De villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet som för närvarande gäller vid var och en av de tre institutionerna beskrivs nedan.

Andra EU-institutioner, organ och byråer samt medlemsstaterna när det gäller deras ständiga representationer vid EU får underrätta styrelsen om villkorade åtgärder eller kompletterande åtgärder för öppenhet som de antar och begära att de offentliggörs på öppenhetsregistrets webbplats. År 2023 gjorde Europeiska ekonomiska och

sociala kommittén och Europeiska regionkommittén sådana anmälningar. Diskussioner ägde även rum på tjänstenivå med ett antal andra EU-organ, som svar på deras förfrågningar.

Alla medlemsstater har åtagit sig att tillämpa en villkorad åtgärd under sitt ordförandeskap och under de sex månader som föregår det, genom att ställa som villkor för möten mellan deras respektive ständiga representant och ställföreträdande ständiga representant för EU och företrädare för intressegrupper att de senare ska registreras i öppenhetsregistret.

Denna villkorade åtgärd gäller för möten som anordnas med den ständiga representanten och den ställföreträdande ständiga representanten när de agerar i egenskap av det nuvarande eller det tillträdande ordförandeskapet för rådet². Företrädare för intressegrupper kan därför inte delta i sådana möten om de inte är registrerade. Under 2023 gällde detta Sverige³ och Spanien⁴, eftersom de innehade ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, och Belgien⁵ som det tillträdande ordförandeskapet.

En förteckning över de [villkorade åtgärder och andra åtgärder för öppenhet](#) som för närvarande är i kraft inom EU:s institutioner finns också på den särskilda sidan på öppenhetsregistrets webbplats.

Europaparlamentet

Under 2023 införde Europaparlamentet ytterligare villkorade åtgärder och kompletterande åtgärder för öppenhet, som antogs inom ramen för parlamentets interna reformpaket som syftar till att stärka integriteten, oberoendet och ansvarsskyldigheten. Dessa bestämmelser medför vissa ändringar av parlamentets förbindelser med registrerade företrädare för intressegrupper och en vidareutveckling av den redan befintliga ramen.

Parlamentet har stärkt sin öppenhetspolicy genom att införa åtgärder som kräver att företrädare för intressegrupper registreras när de ges en plattform i parlamentets lokaler. Aktivt deltagande i eller medorganisation av evenemang som hålls i parlamentets lokaler förutsätter förhandsregistrering i öppenhetsregistret⁶ enligt presidiets beslut av den 12 juni 2023. Det innebär att alla företrädare för intressegrupper som agerar som talare, moderatorer eller har en annan aktiv roll eller är involverade ur logistisk, praktisk eller ekonomisk synvinkel i ett evenemang måste registreras. Dessa regler gäller utöver den redan fastställda villkorade åtgärden som kräver⁷ att talare vid parlamentets utskottsutfrågningar registreras före utfrågningen.

Parlamentet utvidgade också sina krav på villkorlighet och öppenhet i samband med verksamheten i ledamöternas tvärpolitiska grupper eller andra inofficiella grupper⁸. Endast registrerade företrädare för intressegrupper får delta i verksamheten i sådana tvärpolitiska grupper och inofficiella grupper i parlamentets lokaler genom att erbjuda stöd till dem eller genom att delta i eller stå som värd för deras evenemang. Ytterligare öppenhet planeras, särskilt när det gäller förklaringar om eventuellt stöd som mottagits. De tillämpliga reglerna har skärpts när det gäller kontrollen av efterlevnaden.

² <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/openFile.do?fileName=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.SV.pdf>

³ [Öppenhetsregistret – regeringen.se](#).

⁴ <https://es-ue.org/erp/>

⁵ <https://europeanunion.diplomatie.belgium.be/en/transparency>

⁶ Beslut av Europaparlamentets presidium av den 12 juni 2023.

⁷ Artikel 7 i beslutet av Europaparlamentets presidium av den 18 juni 2003.

⁸ [Europaparlamentets arbetsordning](#): Artiklarna 35.5 och 35a.5.

Parlamentet införde också en ny villkorad åtgärd enligt vilken ledamöterna måste iakttä en karenstid på sex månader efter det att deras mandat löpt ut innan de får delta i intressebevakning med de sittande ledamöterna⁹. Uppförandekoden för Europaparlamentets ledamöter avseende integritet och öppenhet återspeglar denna regel¹⁰.

När det gäller tillgång till beslutsfattare i lobbyändamål får endast registrerade företrädare för intressegrupper ansöka om långsiktigt tillträde till parlamentets lokaler¹¹. Den 31 december 2023 hade 2 030 av de 12 425 enheter som var registrerade i öppenhetsregistret minst en ackrediterad företrädare med tillträde till parlamentets lokaler. Den 31 december 2023 fanns det 7 904 aktiva passerkort.

Alla ledamöter är skyldiga att offentliggöra information online om sina planerade möten med företrädare för intressegrupper som omfattas av det interinstitutionella avtalet¹². Detta innebär alla möten som rör parlamentets verksamhet (betänkanden, yttranden, resolutioner, plenardebatter eller brådskande ärenden) och som hålls i syfte att påverka EU-institutionernas politiska process eller beslutsprocess, antingen på plats eller på distans. Skyldigheten gäller oavsett om ledamöterna närvarar personligen vid sammanträdet eller om ledamötens parlamentsassistenter deltar för dennes räkning. Den 31 december 2023 hade ledamöterna rapporterat 20 301 möten för kalenderåret 2023. Med hänsyn till Europaparlamentets särskilda roll och mandat rekommenderas¹³ att Europaparlamentets ledamöter endast träffar de företrädare för intressegrupper som är registrerade i öppenhetsregistret.

Dessutom måste föredragandena lägga till en så kallad förklaring om bidrag till sina utkast till betänkanden eller yttranden, som innehåller en förteckning över de enheter eller personer från vilka de har fått synpunkter på frågor som rör ärendet¹⁴.

Europeiska unionens råd

Enligt rådets beslut (EU) 2021/929¹⁵ är registrering i öppenhetsregistret en förutsättning för att företrädare för intressegrupper ska kunna träffa rådets generalsekreterare eller generaldirektörerna. Samma regel gäller för deltagande av företrädare för intressegrupper, i deras yrkesutövning, i tematiska genomgångar som anordnas av rådets generalsekretariat (i förekommande fall och efter samråd med ordförandeskapet) eller som talare vid offentliga evenemang som anordnas av rådets generalsekretariat. Personalen uppmanas också att kontrollera behörighetsuppgifterna för företrädare för intressegrupper för att säkerställa att de har en post i öppenhetsregistret. Om så inte är fallet bör personalen noga överväga mötenas lämplighet och samråda med sin chef¹⁶.

Som en ytterligare åtgärd för att förbättra öppenheten och uppmuntra till registrering bör inbjudningar till företrädare för intressegrupper att närvara vid ett möte i rådet eller dess förberedande organ vara beroende av att de registreras i öppenhetsregistret. Deras registreringsnummer bör anges i den preliminära dagordningen. Rådets årsrapport om

⁹ Beslut av Europaparlamentets presidium av den 17 april 2023.

¹⁰ Artikel 9 i [uppförandekoden för Europaparlamentets ledamöter](#).

¹¹ Artikel 123 i Europaparlamentets arbetsordning.

¹² Artikel 7 i [uppförandekoden för Europaparlamentets ledamöter](#).

¹³ [Europaparlamentets arbetsordning](#) (artikel 11.2).

¹⁴ Artikel 8 i uppförandekoden för Europaparlamentets ledamöter.

¹⁵ EUT L 207, 11.6.2021, s. 19.

¹⁶ Personalmeddelande CP 35/21 och personalmeddelande CP 42/22.

genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar innehåller relevant information om närvaron av företrädare för intressegrupper vid rådets eller dess förberedande organs möten¹⁷.

Europeiska kommissionen

Kommissionen har stränga regler för sina kontakter och sin samverkan med företrädare för intressegrupper. I synnerhet krävs det att alla kommissionsledamöter, medarbetare vid deras kanslier och kommissionens generaldirektörer endast ska träffa företrädare för intressegrupper som är registrerade i öppenhetsregistret. Denna skyldighet, som fastställs i uppförandekoden för Europeiska kommissionens ledamöter¹⁸ och kommissionens arbetsmetoder¹⁹, innebär att en företrädare för intressegrupper måste registreras innan sådana möten äger rum.

Kommissionen offentliggör information online om alla sådana möten med (registrerade) företrädare för intressegrupper, i linje med kommissionens beslut 2014/838/EU, Euratom²⁰ och 2014/839/EU, Euratom²¹. År 2023 offentliggjorde kommissionen information om möten²² som hölls med 1 980 registrerade. Dessa registrerade höll 2 891 möten med kommissionsledamöter och/eller medlemmar av kommissionens kanslier och 718 möten med kommissionens generaldirektörer²³. Utöver att informationen offentliggörs på kommissionens webbplats²⁴ görs den även tillgänglig som en förteckning över möten i de berörda registrerades poster i öppenhetsregistret. Kommissionen offentliggör konsoliderade datauppsättningar för möten med registrerade företrädare för intressegrupper på [Data.europa.eu](https://data.europa.eu) i maskinläsbart format och i Excel-format. Detta ger berörda parter och allmänheten tillgång till information som är heltäckande och lätt att behandla för att få fram relevant information.

Rekommendationer ges till alla medlemmar av administration under generaldirektörsnivå i kommissionens personetik och uppföranderiktlinjer vad avser att kontrollera behörighetsuppgifterna för företrädare för intressegrupper för att säkerställa att de har en post i öppenhetsregistret. Om de inte finns i det, rekommenderas personalen att alltid uppmana dem att registrera sig innan ytterligare kontakt inleds.

¹⁷ Riktlinjer för tillfällig närvaro av tredje parter, inbegripet företrädare för intressegrupper, vid rådets eller dess förberedande organs sammanträden, 22 juli 2021.

¹⁸ Artikel 7 i kommissionens beslut av den 31 januari 2018 om en uppförandekod för Europeiska kommissionens ledamöter (C(2018) 700), EUT C 65, 21.2.2018, s. 7.

¹⁹ Punkt V i Europeiska kommissionens arbetsmetoder.

²⁰ Kommissionens beslut 2014/838/EU, Euratom av den 25 november 2014 om offentliggörande av information om möten som hålls mellan kommissionens generaldirektörer och organisationer eller egenföretagare, EUT L 343, 28.11.2014, s. 19.

²¹ Kommissionens beslut 2014/839/EU, Euratom av den 25 november 2014 om offentliggörande av information om möten som hålls mellan kommissionsledamöter och organisationer eller egenföretagare, EUT L 343, 28.11.2014, s. 22.

²² Den information som offentliggörs består av datum och plats för mötet, namnet på kommissionsledamöten och/eller medarbetaren vid kansliet eller generaldirektören, namnet på företrädaren för intressegrupper, dvs. organisationens eller egenföretagarens namn, samt ämnet för mötet. Den offentliggörs inom två veckor efter mötet.

²³ Samma registrerade kan beröras av fler än ett möte.

²⁴ I synnerhet de särskilda webbplatserna för öppenhet på kommissionens ledamöters respektive generaldirektoratens webbplatser.

Kommissionen utser endast registrerade företrädare för intressegrupper till kommissionens expertgrupper i enlighet med sina relevanta regler²⁵. Detta krav på förhandsregistrering gäller både för typ B-²⁶ och C-²⁷medlemmar. Om dessa medlemmar stängs av eller stryks från öppenhetsregistret stänger kommissionen av dem från den eller de expertgrupper i vilka de är medlemmar tills deras registrering har återupprättats.

Som en ytterligare åtgärd för att förbättra insynen och främja registrering meddelar kommissionen automatiskt registrerade som har angett ett intresse för särskilda politikområden och underrättar dem om inledandet av offentliga samråd eller färdplaner på de relevanta områdena. Bidrag från registrerade behandlas också separat från bidrag från icke-registrerade uppgiftslämnare²⁸. Bidragen kan hämtas från de berörda registrerades poster i öppenhetsregistret.

Åtgärder som vidtagits av andra EU-institutioner och EU-organ

År 2023 antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska regionkommittén interna åtgärder för öppenhet kopplade till öppenhetsregistret. De är de första EU-organ vid sidan av de institutioner som undertecknat det interinstitutionella avtalet som vidtar sådana åtgärder i enlighet med artikel 11 i det interinstitutionella avtalet.

Den 21 mars respektive den 4 juli 2023 underrättade de två kommittéerna styrelsen om sina rättsligt bindande beslut genom vilka de införde följande kompletterande åtgärder för öppenhet i den mening som avses i det interinstitutionella avtalet:

- En rekommendation till deras ledamöter med befattningar, enligt definitionen i deras respektive beslut, om att endast träffa registrerade företrädare för intressegrupper.
- Obligatoriskt offentliggörande av information om möten som hålls mellan berörda ledamöter med befattningar och företrädare för intressegrupper på deras respektive webbplats.
- Ett alternativ för utskottens föredragande att till sina yttranden bifoga ett ”avtryck i lagstiftningen” avseende bidrag från företrädare för intressegrupper, enligt liknande praxis i Europaparlamentet.

Styrelsen ansåg att dessa åtgärder var förenliga med målen i det interinstitutionella avtalet. De offentliggjordes därför på öppenhetsregistrets webbplats när de hade trätt i kraft den 1 juni 2023 respektive den 1 januari 2024.

²⁵ Artikel 8 i kommissionens beslut av den 30 maj 2016 om fastställande av övergripande regler för inrättande och drift av kommissionens expertgrupper (C(2016)3301).

²⁶ Personer som utsetts att företräda ett gemensamt intresse som delas av berörda parter inom ett visst politikområde.

²⁷ Organisationer i vid bemärkelse, inbegripet företag, sammanslutningar, icke-statliga organisationer, fackföreningar, universitet, forskningsinstitut, advokatbyråer och konsulter.

²⁸ Europeiska kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning (SWD(2017) 350), särskilt kapitel VII, Riktlinjer för samråd med berörda parter.

V. Sekretariatets verksamhet

År 2023 var de årliga prioriteringar som fastställts av styrelsen för öppenhetsregistret följande:

- Använda den senaste tekniken för att uppgradera registrets webbplats.
- Säkerställa nettoframsteg när det gäller datakvalitet.
- Fortsatt samarbete med Europeiska unionens revisionsrätt om deras granskning av öppenhetsregistret.
- Samarbete med andra institutioner, organ och byråer.
- Fortsatta medvetenhetshöjande åtgärder.

Sekretariatet arbetade med att genomföra dessa årliga prioriteringar, bland annat genom att stärka kontrollen av rätten att föras in i registret, öka hjälpen från helpdesk och införa ett antal förbättringar av it-plattformen i samband med dess dagliga verksamhet, enligt beskrivning nedan.

1. Övervakning av uppgifternas kvalitet

Öppenhetsregistret ger en ögonblicksbild av vilken lobbyverksamhet som företrädare för intressegrupper för närvarande bedriver om den senaste utformningen eller det senaste genomförandet av EU-institutionernas policycykler och beslutsprocesser, inbegripet särskilda detaljer om de viktigaste lagstiftningsförslagen eller den politik som omfattas. Detta förklarar varför uppgifterna ständigt ändras och varför vissa företrädare för intressegrupper endast registrerar sig under en begränsad period, medan andra kan finnas kvar i databasen under längre tid.

Genom att registrera sig åtar sig företrädare för intressegrupper att tillhandahålla information som är fullständig, uppdaterad och inte vilseledande vid tidpunkten för registreringen, och de är ytterst ansvariga för att deras registreringsuppgifter är korrekta. I detta syfte uppmantras de registrerade att se över och uppdatera den information som lämnas så snart som större förändringar inträffar, och de måste uppdatera registreringen åtminstone en gång per år för att få vara kvar i registret.

Att påminna de registrerade om deras skyldigheter och säkerställa bästa möjliga kvalitet på uppgifterna i öppenhetsregistret är en av sekretariatets huvuduppgifter. Inom ramen för sin allmänna övervakning under 2023 kontrollerade sekretariatet sammanlagt 7 705 enheter²⁹, som antingen ansökte om registrering eller redan hade förts in i registret, vilket är en 13-procentig ökning jämfört med antalet kontroller föregående år. Dessa kontroller bestod av utredningar som genomfördes i ansökningsskedet, kvalitetskontroller riktade mot redan registrerade enheter och eventuella ytterligare kontroller som utfördes i samband med utredningsförfaranden.

Ansökningsfas: Även om det totala antalet registrerade har förblivit stabilt³⁰ är omsättningen för nya registrerade relativt hög, och därför har kvaliteten på den information som finns tillgänglig i registret ökat parallellt. Sekretariatet bedömer rätten att föras in i registret och kvaliteten på uppgifterna vad gäller nya ansökningar om registrering innan de kan aktiveras och offentliggöras i registret. Detta bidrar till att förbättra både relevansen och överensstämmelsen hos de uppgifter som lämnas. Av de 3 404 ansökningar som mottogs 2023 (ungefär nio per dag och en 14-procentig ökning av ansökningar jämfört med föregående år) godtogs och aktiverades 2 255 (66 %) efter kontrollprocessen, vilket i de flesta fall kräver att den berörda ansökan uppdateras eller korrigeras.

²⁹ Vissa enheter genomgick mer än en kontroll under 2023 och det totala antalet kontroller var därför högre.

³⁰ 12 425 den 31 december 2022 och 12 469 den 31 december 2023.

Riktade kontroller: Utöver de dagliga kontrollerna av nya ansökningar tillämpar sekretariatet också en mer målinriktad strategi, särskilt under omständigheter där det har skäl att tro att registreringarna inte ger den information som krävs. Totalt 4 301 riktade kvalitetskontroller utfördes av sekretariatet under 2023. Av dessa

- tillhandahöll 3 572 kontrollerade registrerade tillfredsställande uppgiftskvalitet (83 %), antingen från början (2 550 kontrollerade registreringar eller 59,2 %) eller efter att ha uppmanats av sekretariatet att uppdatera uppgifterna (1 022 registreringar eller 23,8 %),
- ströks 453 ur registret efter kontakten med sekretariatet, på grund av att det saknades rätt att vara införd i registret eller att uppdatering inte gjorts (10,6 %),
- var 276 fortfarande under behandling i slutet av 2022 (6,4 %).

Under 2023 förbättrades den övergripande kvaliteten på uppgifterna i registret avsevärt, och andelen kontrollerade registreringar som gav tillfredsställande datakvalitet vid tidpunkten för kontrollen ökade med 40 %, medan andelen strykningar från registret på grund av att det saknades rätt att vara införd i registret eller underlåtenhet att uppdatera efter en kontroll minskade med 22 % jämfört med föregående år.

Riktade kontroller kräver särskilt fokus på registreringar där inkonsekvenser eller andra problem har upptäckts eller sannolikt kommer att uppstå. I samband med den skraddarsyddna övervakningen av registret genomförde sekretariatet riktade kvalitetskontroller av icke-kommersiella enheter som uppger att de har en budget på 0 euro. Sekretariatet kontrollerade också grundligt de berörda registreringarna för att upptäcka eventuella andra inkonsekvenser och löste problemen med stor framgång: 17 % var korrekta redan från början, 54 % uppdaterades eller gav en tillfredsställande förklaring och 28 % ströks.

2. Helpdesktjänst

Sekretariatet tillhandahåller en helpdesktjänst för att besvara alla typer av frågor om öppenhetsregistret via en flerspråkig webbplats, som är öppen för sökande och registrerade och för allmänheten. Sekretariatet försöker tillhandahålla hjälp så snabbt som möjligt – svar erhålls i allmänhet inom 48 timmar.

Under 2023 besvarade sekretariatet 2 567 förfrågningar, vilket omfattade begäranden om information om öppenhetsregistret från intressenter, forskare och enskilda, samt förfrågningar om teknisk support och vägledning från sökande och registrerade under registreringsförfarandet eller när de stötte på tekniska svårigheter. Antalet frågor som mottogs var 25 % högre än 2022³¹.

3. Utredningar

Utöver att övervaka kvaliteten på uppgifterna i öppenhetsregistret hanterar sekretariatet inkommande klagomål och genomför utredningar på eget initiativ i enlighet med förfarandena i bilaga III till det interinstitutionella avtalet. Sekretariatet agerar därmed i enlighet med de underliggande principerna om proportionalitet och god förvaltning.

”Klagomål” avser ett förfarande som rör påståenden som kommit till sekretariatets kännedom om att en registrerad inte följer uppförandekoden. Alla fysiska eller juridiska personer som gör sådana påståenden mot en registrerad får lämna in ett klagomål till sekretariatet genom att

³¹ Under 2022 besvarade sekretariatet 2 056 frågor.

fylla i det relevanta formuläret på öppenhetsregistrets [webbplats](#) och tillhandahålla styrkande handlingar.

”Utredning på eget initiativ” avser ett förfarande genom vilket sekretariatet undersöker om en viss registrerad är berättigad att vara kvar i registret, mot bakgrund av mottagen eller identifierad information, vilket kan visa att den registrerade inte är berättigad att vara kvar i registret, antingen på grund av avsaknad av relevant verksamhet eller underlåtenhet att följa uppförandekoden.

Under 2023 avslutade sekretariatet tio utredningar om klagomål som var pågående från föregående år, varefter de respektive registrerade har uppdaterat sin registrering eller på annat sätt givit tillfredsställande förklaringar. Den avslutade dessutom en utredning som ledde till att den berörda registrerade ströks.

Under samma år mottog sekretariatet 35 nya klagomål. Av dessa ansågs 22 vara otillåtliga, eftersom de antingen inte avsåg frågor som omfattas av öppenhetsregistret (t.ex. personliga klagomål eller konsumentrelaterade klagomål) eller inte uppfyllde tillåtlighetskriterierna i bilaga III till det interinstitutionella avtalet. Av de 13 tillåtliga klagomålen avslutades tio under 2023 med ett positivt resultat när det gäller de berörda registrerades fullständiga samarbete. De återstående tre var fortfarande föremål för utredning i slutet av året. Över hälften av de tillåtliga klagomålen avsåg de berörda registrerades påstådda bristande efterlevnad av led f i uppförandekoden, i fråga om riktighet och fullständighet hos den information som lämnades i registreringen, ibland i kombination med påståenden om att andra punkter i uppförandekoden eventuellt inte hade följts. I fall som endast gällde led f i koden löstes dessa av de registrerade som uppdaterade dem inom tidsfristen på 20 arbetsdagar och avslutades inom två månader.

Andra fall rörde påstådd bristande efterlevnad av led b i koden, varigenom registrerade måste ange vilka klienter eller ledamöter de företräder, eller led j om klient-mellanhands-förhållande. När det gäller allmänhetens förväntningar finns det en tydlig oro över de underliggande intressen som främjas av en viss organisation som tydligt och konsekvent måste redovisas i registreringen: därför ska, inom ramen för ett klient-mellanhands-förhållande, de båda parterna i ett sådant förhållande föras in i registret och motsvarande förklaringar ska vara samstämmiga

Vid handläggningen av en utredning strävar sekretariatet alltid efter att säkerställa en konstruktiv dialog med den eller de berörda registrerade för att i möjligaste mån klargöra och lösa de identifierade frågorna innan nödvändiga åtgärder vidtas. Under 2023 ansåg sekretariatet inte att det var nödvändigt att vidta åtgärder mot en registrerad enligt punkt 8 i bilaga III till det interinstitutionella avtalet.

Under 2023 inledde sekretariatet två egna utredningsärenden riktade mot registrerade enheter, varav ett fortfarande pågick i slutet av året. Sekretariatet avslutade sju utredningar från föregående år, däribland de fyra återstående utredningarna av registrerade företrädare för intressegrupper med säte i Ryska federationen.

4. Styrelsemöte 2023

Sekretariatet förberedde styrelsens andra möte den 31 mars 2023. Vid detta möte beslutade styrelsen att

- utnämna chefen för den enhet som ansvarar för öppenhetsfrågor vid rådets generalsekretariat till samordnare för sekretariatet för en ettårsperiod (1 januari–31 december 2024),
- anta årsrapporten för 2022, samtycka till att lämna in den till de undertecknande institutionerna och att offentliggöra den på öppenhetsregistrets webbplats,
- fastställa de årliga prioriteringarna för registret 2024, tillsammans med budgetberäkningar och andelar för genomförandet av dessa prioriteringar för varje undertecknande institution³² och
- notera de ökande utmaningarna för registret och för sekretariatets arbete i termer av ett betydande antal klagomål, känsliga utredningar på eget initiativ och den ständigt ökande efterfrågan på högkvalitativa uppgifter i öppenhetsregistret.

Alla handlingar om styrelsemötet, inbegripet mötets föredragningslista och protokoll, offentliggjordes på [undersidan om styrning](#) på öppenhetsregistrets webbplats.

5. Vägledning och information

Sekretariatet utfärdar riktlinjer för att förtydliga och mer ingående förklara vissa bestämmelser i det interinstitutionella avtalet. Denna vägledning bygger på regelbundna diskussioner med berörda parter, och har som syfte att hjälpa sökande och registrerade att lämna korrekt information och undvika vanliga misstag.

När sekretariatet utför sin övervakning får det också uppmana enheter att i förekommande fall registrera sig i öppenhetsregistret. Sekretariatet genomför regelbundna kommunikations- och informationskampanjer för att öka medvetenheten om verktyget hos berörda parter. Under 2023 omfattade dessa informationsmöten och utbyten med olika intressenter³³ och universitetsstudenter, samt kontakter och utbyte av bästa praxis med liknande organ på nationell eller europeisk nivå³⁴.

De tre institutionerna gjorde ytterligare ansträngningar för att öka medvetenheten om öppenhetsregistret inom varje institution, med hjälp av särskild information och utbildningssessioner för personalen³⁵.

6. Teknisk utveckling

Sekretariatet samordnar utvecklingen av it-lösningar för att förbättra öppenhetsregistret.

³² Budgetberäkningarna för 2024 finns på webbplatsen. Följande andelar avtalades: Kommissionen: 57 %. Europaparlamentet: 33 %. Rådet: 10 %.

³³ European Public Affairs Consultancies Association (EPACA), European Centre for Public Affairs (ECPA), Public Affairs Council (PAC) Transparency International Brazil (EUVP).

³⁴ European Lobbying Registrars' Network (ELRN). Den serbiska parlamentariska delegationens besök, regionen Auvergne-Rhône-Alpes, ledamöter av det ukrainska parlamentet, Europeiska byrån för luftfartssäkerhet (Easa).

³⁵ Detta omfattar 46 informations-sessioner om intresserepresentation för personal och ackrediterade assistenter i Europaparlamentet. Kommissionen tillhandahöll även fem sådana utbildningssessioner till sin egen personal samt skraddarsydda presentationer för kommissionsledamöternas kanslier och för deras nätverk av kontaktpunkter för öppenhet och etik. I rådet vidtogs en rad kommunikations- och informationskampanjer för att förklara det interinstitutionella avtalet och det praktiska genomförandet av rådets beslut (EU) 2021/929, särskilt för chefer.

Under 2023 var sekretariatets mål att ytterligare öka insynen i och nyttan av registrets offentliga webbplats. Därför återfinns nu registrerade som tillfälligt stängs av i en särskild förteckning som finns på webbplatsens hemsida.

Samma år inledde sekretariatet sitt arbete med att bygga upp den nya digitala plattformen för öppenhetsregistret för att man ska anpassa sig till moderna tekniska standarder och standarder för informationssäkerhet samt förbättra användarupplevelsen. Det nya it-verktyget kommer att ersätta registrets befintliga tekniska infrastruktur och omfattar en ny version av öppenhetsregistrets offentliga webbplats samt nya interna backofficemiljöer. Den nya versionen av öppenhetsregistret väntas finnas på plats i början av 2024.

7. Revisionsrättens granskning av öppenhetsregistret

Öppenhetsregistret blev föremål för en omfattande granskning av revisionsrätten under 2023, som officiellt inleddes redan i juli 2022. Sekretariatet samarbetade konstruktivt med revisorerna och arbetade intensivt för att stödja granskningsprocessen med all nödvändig information för att bidra till att säkerställa att resultatet av granskningen leder till användbara rekommendationer för vidareutveckling och förbättring av registret. Den särskilda rapporten, inklusive revisionsrättens rekommendationer och svaren från de tre granskade institutioner som ingår i öppenhetsregistret, väntas offentliggöras under andra kvartalet 2024.

8. Europeiska ombudsmannens beslut i ärende 532/2023/FA

I mars 2023 klagade en registrerad hos Europeiska ombudsmannen med avseende på sekretariatets hantering av två relaterade utredningar baserade på klagomål som lämnats in av den registrerade i juli 2022.

Sekretariatet samarbetade aktivt med Europeiska ombudsmannens avdelningar under utredningens gång.

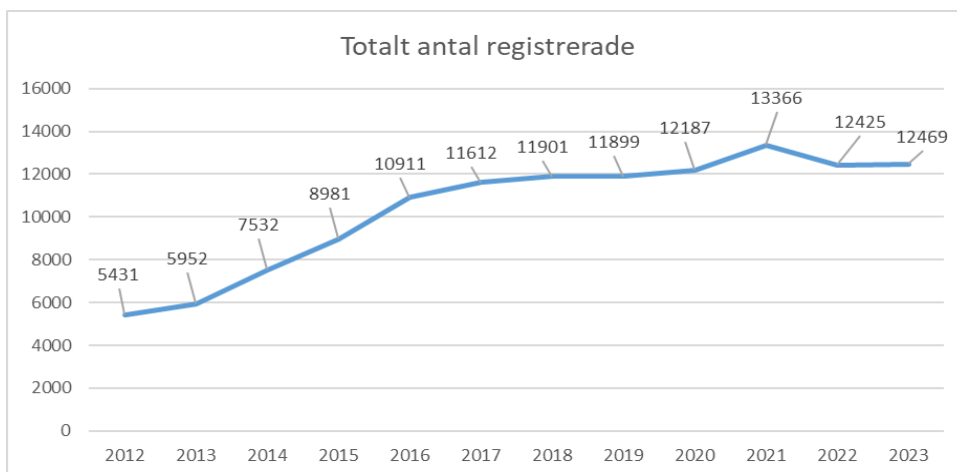
Europeiska ombudsmannen antog ett beslut där administrativa missförhållanden konstaterades och förslag lades fram om sekretariatets genomförande av utredningar av klagomål i början av 2024³⁶.

VI. Statistik

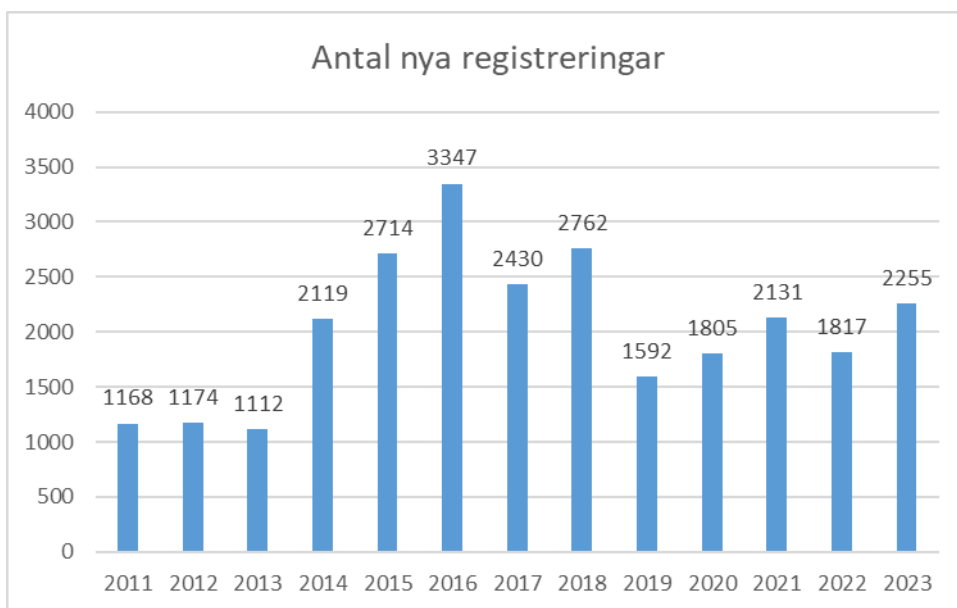
1. Utveckling av öppenhetsregistret

Öppenhetsregistret har ökat stadigt i storlek från att det skapades, som en gemensam offentlig databas för Europaparlamentet och kommissionen, till det nuvarande trepartssystem som inrättats genom det interinstitutionella avtalet. Under 2023 var det totala antalet registrerade i stort sett stabilt jämfört med 2022. Det fanns 12 469 registrerade företrädare för intressegrupper i slutet av 2023.

³⁶ <https://www.ombudsman.europa.eu/sv/opening-summary/sv/168956>

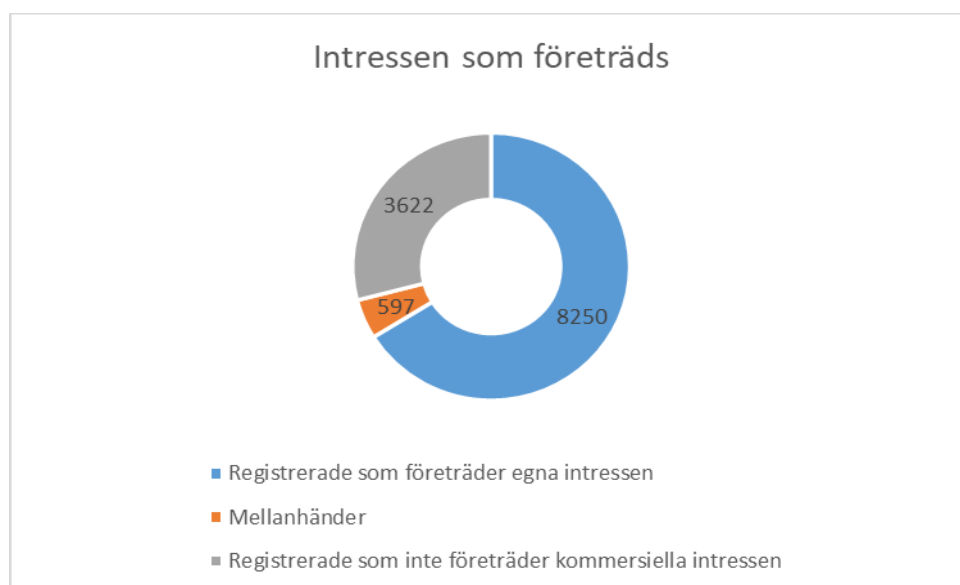

Nedanstående diagram visar förändringar i antalet nya registreringar, som omfattar företrädare för intressegrupper som registrerats under den tolv månader långa perioden mellan den 1 januari och den 31 december 2023 och som fortfarande var aktiva i slutet av den perioden. Antalet nya registreringar under 2023 (2 255) är högre än under åren före ikraftträdandet av det interinstitutionella avtalet (2021). Sekretariatet tog emot 3 404 ansökningar (ungefär nio per dag), vilket innebär att endast 66 % av dem godtogs och aktiverades av sekretariatet efter granskningen.

2. Intressen som företräds

I enlighet med det interinstitutionella avtalet indelas de registrerade i tre huvudsakliga typer av intressen, med olika motsvarande intervall av finansiell information som gäller för varje kategori.

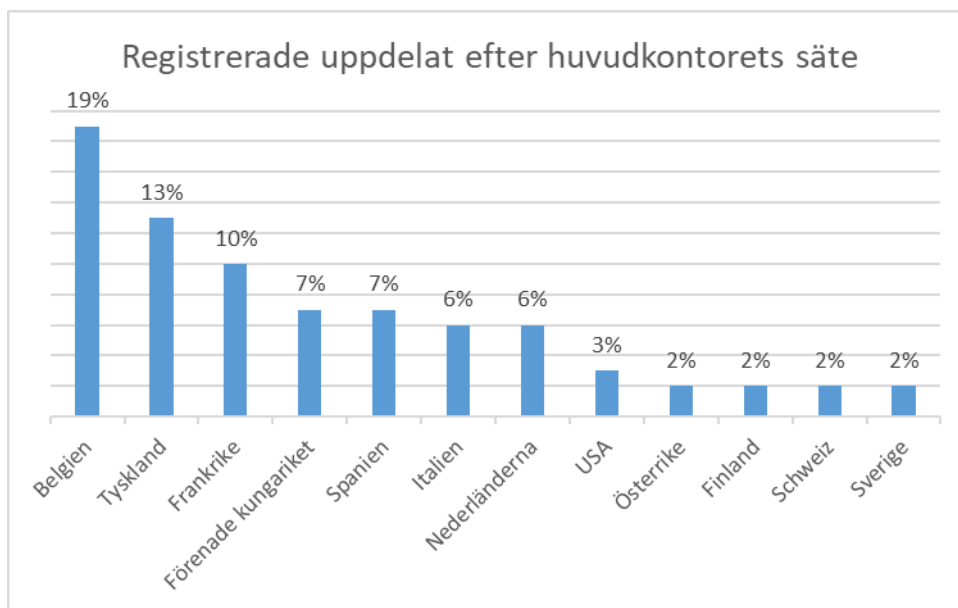

De registrerade valde följande avsnitt:

Professionella konsultfirmor	523
Advokatbyråer	64
Fristående konsulter	131
Företag och koncerner	3 172
Bransch- och yrkesorganisationer	2 599
Fackföreningar och näringslivsorganisationer	961
Icke-statliga organisationer, plattformar, nätverk och liknande	3 480
Tankesmedjor och forskningsinstitutioner	569
Akademiska institutioner	312
Organisationer som företräder kyrkor och religiösa samfund	46
Sammanlutningar och nätverk av offentliga myndigheter	151
Enheter, kontor eller nätverk som inrättats av tredjeländer	2
Andra organisationer, offentliga eller blandade enheter	459

3. Geografiska data

Det är inte bara företrädare för intressegrupper som är etablerade i EU som får registrera sig i öppenhetsregistret, men de största grupperna av företrädare för intresseorganisationer bedriver sin verksamhet från kontor i Belgien. Eftersom tillämpningsområdet för EU:s lagstiftning och politik även påverkar enskilda personer och företag utanför EU och kan påverka handel och andra yttre förbindelser bortom de 27 medlemsstaternas gränser, återspeglas dock denna globala räckvidd också i öppenhetsregistret.

4. Visningar av data i öppenhetsregistret

Under 2023 var den konsoliderade datamängden på data.europa.eu den åttonde mest visade bland de mer än 1 600 000 datauppsättningar som offentliggjordes där. Datamängderna gör det möjligt för användarna att (i xml- eller Excel-format) ladda ner förteckningen över enskilda personer som ackrediterats för tillträde till Europaparlamentets lokaler och förteckningen över organisationer som finns med i öppenhetsregistret flera år tillbaka i tiden.

VII. Slutsatser

År 2023 var ett år av etablering av öppenhetsregistrets verksamhet. Som databas är registret det viktigaste informations- och referensverktyget för att följa intressebevakningen på EU-nivå. Detta framgår av den allmänna användningen av dess datainnehåll, ökningen av antalet ansökningar – en ökning med 14 % på årsbasis – samt två EU-organs antagande av interna öppenhetsåtgärder kopplade till registrets ram.

Det var också ett intensivt år när det gäller sekretariatets kärnverksamhet, bland annat hantering av förfrågningar till helpdesk, kommunikations- och upplysningsverksamhet, övervakning av uppgifternas kvalitet och utredningar av registrerade. De övergripande data i öppenhetsregistret visar starka tecken på stabilisering och förbättring till följd av sekretariatets intensifierade övervakning och kontroller. Sekretariatet samarbetade vidare med revisionsrätten om dess granskning av öppenhetsregistret, införde förbättringar av it-plattformen i samband med dess dagliga verksamhet och hade aktiva kontakter med andra EU-institutioner och EU-organ som är intresserade av att ansluta sig till registrets öppenhetsram, i enlighet med vad som anges i rapporten.

Som ett offentligt verktyg har öppenhetsregistret en viktig roll att spela när det gäller att bevara allmänhetens förtroende och stärka ansvarsskyldigheten, inom ramen för EU-institutionernas bredare öppenhetspolitik, och när det gäller att visa upp EU-institutionernas gemensamma åtagande att främja en öppen och etisk intressebevakning. Eftersom allmänhetens förväntningar på öppenhet fortsätter att öka och utvecklas, särskilt inför det kommande valet till Europaparlamentet 2024, är det viktigt att EU-institutionerna fortsätter att använda och stärka öppenhetsregistret för att uppnå konkreta resultat när det gäller insyn i lobbyverksamheten.